

1579, Januari 28

Instructie om de Commissarissen reysende bij
laste van Zijne Al^{te}, Zijn Ex^{te} ende die Generaale
Staten naar de Provincien van Vrieslandt, Overijssel,
Groeningen, Ourlanden, Drenten ende Lijghen.

Eerst zullen de voers. Commissarissen in alder
diligentie reysen naar de voers. provincien ende aldaer
de Staten vande selven landen doen vergaderen
volgens de goede costume, ende dat in alsoe wotten
daghen als tselve doenlick werdt.

Sullen aldaer exhiberen die briefven van credentie
van wegen zijnen Al^{te} ende die Generaale Staten,
doende mit presenteren vande selve briefven die
gebedenisse van Zijne Al^{te}, Ex^{te} ende die Generaale
Staten van deze Nederlanden.

En iersten sullen de selve Commissarissen
verclaren ende te kennen geven die intentie
ende het voornemen van de Spaengquaerden ende
kourlier aenhangeren, te weten dat zij alle deze
Nederlanden ende de inwoondersen van dien zoe wel
geestelick als werlick, edel ende onedel, jonck
ende holt, vrouwen ende kinderen, zonde exceptie
van personen, willen vernielen ende onder heerlic-
ker eenwige slavernije ende tyrannie bringhen.

Een anderen zullen hierover voorhouden die
 groote beneficiën ende weldeden die zij ontfanghen
 hebben duert verbrocken ende ontleedighen vanden
 steden ende plaatsen die tot noch toe bij den
 gemeynen vanden geoccupéert zyns geweest ende bij
 dien middelen ~~wederom~~ gherestauréert in haerlieder
 bolde privilegien oock wederomme beeren gemaect
 van haerlieder eygen byff ende leuen, w.g. van ~~andere~~
 kinderen, goederen ende havens, de welke apparente-
 liche om zelven gemeynen vrient inder eenwichtight
 zolde geoccupéert hebben, haerden die Generale
 Staten metten anderen de Pacificatie van jerdtt
 ende de Unie daer naer gevolcht wyet aengenomen
 ende inghegaen.

Hebbende ten dien finne zich metten anderen
 verplicht ende verbonden, byff goet ende bloet
 nitsgaders al sjeue wy inde wyde weerelt hebben,
 om deen den anderen by te staene int weeren ende
 wederstaan vanden gemeynen vianett, om te belotten
 de onspreekelike tirannie vanden zelven ende
 int onderhouden vande voers. haerlier liberteyt ende
 privilegien die zij van haerlieder voorholders ont-
 faen hebben.

waer toe zij verplicht ende verbonden
 hebben alle haerlier goederen roerende ende onro-
 ende gheen daeruytgesteken, ja dat meer is
 haerlier eyghen personen onne te veruyghen

ende betaalen alle de onkosten van dese jehensworde-
gher oorloghe tot het gans vertrecken van de
voers. gemeene vanden ruyt dese gemicorde
Nederlanden.

Ende alzo dese gemicorde Nederlanden, als
een corpus weskade, met gemeene ende generaelle
middelen van gelt optebrengken, ghesconceert ende
onderhouden maeten wesen, en hebben gheene
beeter noch bequaemer middelen cunnen vinden,
oft ecogiteren (den voers. landen ende
ingeschonen van dien unni quetsende) dan de
ghene die huerker in voerleden tyden zoek bij
den welgebooren Graeven van Kommerbourch ende
den commissaris Courterville ten diverschen
stonden vooren gehouden zijn geweest, volgende
de listen daer van te vooren alreede overgeleijt
ende noch jehenswoerdelike overgeleijt worden.

Ende zoek de voerscreven Provincien zonder
cunnen te allegieren dat zijelve sonde maeghen
wesen (zoek zij alreede ten diverschen stonden
op daer hebben) jehens huerkeren privilegien
ende eldt gebruyck tot groote beswaerenisse vanden
lande ende ingeschonen van dien, jullen de
voers. commissarisen daer jehens maeghen
repliqueran dat alle redelijcke ende verstandige
lijden int beschermen van huerkeren eijgen
vaderlant ende privilegien van dien maeten
helpen draghen alle die onkosten daer toe

hoofdelijk zijnde te meer dat zij zoe byde
 Pacificatie van gant ende de Unie daer naer
 gevolcht zick daer toe metten anderen verbonden
 ende verplicht hebben:

Daer aen volgende zullen de voerscreven
 commissarissen alle ruytste debits ende
 heersticheyt doen om alle swaricheden ende
 objectien die de voers. Provincien zonden moeghen
 allegaeren te refuteren ende met alle bequaemste
 middelen dat zelve doemlicks werdt huerlieden
 induceren totten accorde publicatie ende executie
 van dien.

Ende want zij de voers. Provincien niet
 en costen induceren oft bewillighen totten accorde
 hier boven verhaelt zullen feste stante ende
 zelve Provincien zeer instantelick en holden dat
 zij te minsten wilen accorderen de inposten
 gestelt of daer vuytgaende ende incommende waren
 ende coopmanscheper zoe te wieter als te lande
 witsgaders de twee stivers of yder tonne biers
 ten laste van de brouwerse, eccoderende de XV.
 stuyvers, volgende de instructien daer van wesende,
 om de penningen daer van commende ghecomploijert
 te worden totten ammonitie van de oorloghe.

Daer en baten indiermen de voers. Provincien
 niet en costen induceren tot het finiel accord
 van de voers. generale middelen zoe zij kwartier
 ten dienschen stonden vooren gehouden zynen

geveest, presupponeerende dat zij accorderen zullen die middelen op de vuytgaende inde incommende waeren mitgaders de twee stivers op yder tonne biers, zullen de vers. commissarisen aenholden ende alle verdrichheit doen om de zelve Provincien te reduceren tot die wendelijcke sause oft contributie duerende deze tegenwoordige oorloghe, volgende de resolutie byde generaelen Staten daerof genomen wel verstaende dat zeyfde geschiede zonder prejudicie van hierlieden waerwesen ten ware tot concurrentie van de beswareneste die deen Provincie tegens den anderen alreede zanden moeyken up gestelt hebben.

En anderen (anderen) zullen de zelve commissarisen presenteren de brieven van Zynen al^{te} ten fyne dat den oversten Bertolt Euthes van Menteda mitgaders alle andere functionen ende articulen vande ordonantie by zyns al^{te} onlonden tusschen staet ende Ommelanden van groenighen gedecreteert moeyken vbracht ende geffectueert worden, mit's datmen verstaet dat alle de negociatie vande vers. Provincien daer een gansliche cleeft.

En laetsten zullen de zelve commissarisen doen alle nyetste debair ende verdrichheit om ~~op~~ de vers. Provincien te reduceren ende bynighen totten neevende vande generaelen middelen per alle den der Provincien tot welcke sine gedenken holden ende noch doen, op dat oer al een en joncken ende jelyken staet onder holden mach wesen, de generaelen Staten om als adre tuerende ten versten dat zeyfde decenlijck insert.

alreeds gesden 16ten junij, inde vergaderinge van de